

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Petiti Philosophi & Doctoris Medici, Miscellaneorum Observationum Libri quatuor

Petit, Pierre

Trajecti ad Rhenum, 1682

Cap. III. Ejusdem Hieronymi locus de Timaeo Platonis, & Ciceronis interpretatione ejusdem dialogi, emendatur & explicatur. Item de Septenarii dignitate & mysteriis, Pythagoreorum nugae. & de vocibus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-13245

CAPUT III.

Ejusdem Hieronymi locus de Timæo Platonis, & Ciceronis interpretatione ejusdem dialogi, emendatur & explicatur. Item de Septenarii dignitate & mysteriis, Pythagoreorum nuga. & de vocibus ἑβδομήν, & ἑβδομάς.

NDem eruditissimus Ecclesiæ doctor, lib. 2. *commentariorum* in prophetam Amos cap 5. de Septenarii numeri dignitate & sacramentis disputans in calce disputationis: hoc etiam addit: Denique & captivitas populi Israel, templique subversio septuagesimo anno desolationis impleta est: & septem astra juxta numerum dierum dicuntur errantia. De cujus numeri sacramentis in Scipionis somnio plenius narrat Tullius: & obscurissimus Platonis Timæus liber est: qui ne Ciceronis quidem aureo ore sit planior. Quid est quod dicit septem dici astra errantia juxta numerum dierum? quem numerum? non enim explicat. Sine dubio deest vox, hebdomada: juxta numerum dierum hebdomada. Qui etiam sequitur, prava interpunctione & inversione verborum obscurior factus est: Sic autem scribi debet: De cujus numeri sacramentis in Scipionis somnio plenius narrat Tullius, & obscurissimus Platonis Timæus: qui liber ne Ciceronis quidem aureo ore sit planior. Hæc de verbis: nunc quod ait plenius narrare M. Tullium de Septenarii numeri sacramentis in Somnio Scipionis, inter memoriæ labantis peccata referre haud dubitem, quod longa intermissione eorum studiorum quorum perfectio in Ciceronis & similium auctorum assidua lectione versatur, parum, quid eloquentiæ Romanæ parens in eo Somnio ageret, recordari posset. Non enim, opinor, quis-

quisquam dixerit mutilum eo loco esse *M. Tullii* codicem, neque quisquam id haecenus suspicatus est. Sane ibi *M. Tullius* de *Septenarii* potestate; verum perpauca attingit, leviter & strictim, nedum plene: nempe duplicem tantum proprietatem: quod scilicet is numerus sit *plenus*: & quod omnium rerum fere sit *nodus*. ceterum neque quis numerus *plenus* dicatur, & quomodo *septenarius plenus*, explicat. Multo minus quomodo omnium rerum esse *nodus* intelligatur. Quæ omnia *Macrobius* copiose & diserte in *commentario* ad hanc fabulam *Ciceronis* exsequitur.

Non minus illudit nobis *Hieronymus*, cum nos admonet *Timeum Platonis* ne *Ciceronis* quidem aureo ore fieri planiorem. Quasi nuda & simplex versio quam *Cicero* dedit ejus *Dialogi Platonis*, quantumvis elegans, magnopere rerum quæ in eo tractantur, ignaros juvare possit; quarum obscuritatem vix *Platoniorum* doctissimi justis commentariis depellere potuerunt. Hinc proverbium: *numeris Platonis obscurius*. quod *Cicero* usurpat in *epistolis ad Atticum* lib. 7. *Ænigma Oppiorum ex Veliis plane non intellexi: est enim numero Platonis obscurius*. Idem lib. 2. de *Finibus*, de iis qui ita loquuntur, ut non intelligantur, verba faciens: *Quod (inquit) duobus modis sine reprehensione fit: si aut de industria facias, ut Heraclitus, qui cognomento εὐδαιμόνιος perhibetur, quia de natura nimis obscure memoravit: aut cum rerum obscuritas non verborum facit, ut non intelligatur oratio: qualis est in Timeo Platonis*. Quibus ex locis apparet Latine quidem conversum a *Cicerone*, *Platonis Timeum*, sed non intellectum. Non enim necesse est, si quis alicujus auctoris verba in aliam linguam transferat, ejusdem vim verborum & sententiarum profunda esse animo complexum. Neque aureum istud os ad rerum intelligentiam multum affert legentibus momenti, si studium desit & eruditio. Illud interim fatendum est, quod *Hieronymus* dicit, obscurissimum esse hunc *dialogum*, quod sane varietas

tas & multitudo expositionum testatur, hujus *Dialogi*, præ aliis *Platonis*. vix enim aliquis paulo magis in *Platonis* dogmate versatus & eruditus, qui non in ea palæstra sudaverit. Quorum memoria ad me pervenit ferme hi sunt: *Crantor*, antiquissimus *Platonis* interpres: *Atticus*, *Ptolemaeus*, *Albinus*, *Dercyllides*, *Theodorus*, *Clearchus*, *Plutarchus*, *Longinus*, *Origines*, *Proclus* is, qui *Diadochus* cognominatus est, cujus etiamnum *commentarii* existant in eum *dialogum*, quos universæ *Græcorum* philosophiæ thesauros vocare licet. quibus *Chalcidius* illis posterior ad-
jungi potest.

Ceterum de numeri *septenarii* potestate omnia, ut ille ait, jam vulgata. Et profecto magna hujus dignitas in natura. Nec minus propterea irridendi sunt quidam, qui de occasione sumpta nugacissimis observationibus libros referferunt. Quarum specimen videre est apud *Gellium* lib. 3. cap. 10. ex *Varronis* libris *Hebdomadum*. Sed & apud *Aristotelem* lib. 14. *Metaphysic.* cap. 6. quo loco *Pythagoreorum* de hoc numero nugas ridet: Ἐπὶ αὐτῶν φωνήεντων ἑπτὰ χορδαί, ἢ ἁρμονίαι, ἑπτὰ δὲ αἰ πλειάδες. ἐν ἑπτὰ δὲ ὀδόντας θάλλει ἐνιαύγε, ἐνιαυτὸν δὲ οὐ. ἑπτὰ δὲ οἱ ἔπι Θήβας. ὅθεν οὖν ὅτι τοιοσδὶ ὁ ἀριθμὸς πέφυκε, διὰ τὸ ἢ ἐκεῖνοι ἐγένοντο ἑπτὰ ἢ ἡ πλειὰς ἑπτὰ ἀσέρων ἔσιν; ἢ οἱ μὲν διὰ τὰς πύλας, ἢ ἄλλην τινὰ αἰτίαν; εἰ δὲ ἡμεῖς οὕτως ἀριθμοῦμεν, τὴν δὲ ἀρκίον γε δώδεκα, οἱ δὲ πλείους. i. *Septem quidem vocales, septem autem chordæ, aut harmoniæ, septem vero pleiades, in septem autem (mensibus) quadam animalia emittunt dentes: quadam vero non. Septem etiam qui ad Thebas. Utrum igitur, quoniam talis quidam numerus suapte natura aptus est, ideo aut illi fuerunt septem, aut pleiades septem stellarum est? An hi quidem propter portas Thebarum, aut aliam quandam causam?* Ceterum omnino nugatorum nugacissimus *Ptolemaeus Hephæstio*, apud *Photium*, causam cur septenarius perfectus censeatur hujusmodi profert, nescio cujus *Theodori Samo-*
thra-

thracis auctoritate: Τὸν δὲ Δία γεννηθέντα, ὅτι ἐπὶ τὰς ἡμέρας ἀκατάπαυστον γελάσαι, καὶ διὰ τὸ τοῦ τέλει ἑβδομῆς ἐνομιῆς ἀριθμὸς. *Jovem (ait) statim a nativitate totos septem dies continenter risisse: ob eamque causam perfectus existimatus est septenarius numerus.* Multorum igitur de Septenario numero commentarii exstiterunt: inter quos & *Cebes Socraticus* unum scripserat *dialogum* titulo, ἑβδομή, auctore *Laetio*: Καὶ τὰς (Κέβη) Φέρονται διάλογοι τρεῖς, Πίναξ, ἑβδομή, Φρόνιχ. *Interpres septimam vertit, pro septenario: ignorans ἑβδομήν ita accipi interdum. Thomas Magister: ἑβδομή, ὅν μόνον ἡμεῖς τὰς ἐξ μονάδας μονάς, ἀλλὰ καὶ ἅπας ὁ ἐπὶ τὸν ἀριθμὸς. Vox ἑβδομή non solum unitatum septimam significat; sed etiam totum numerum septem. probat autem auctoritate Æschyli. Et vice versa ἑβδομάς non solum septem, sed etiam septimam unitatem notat.*

CAPUT IV.

Ejusdem Hieronymi locus, de pedum multitudine in insectis, & serpentum incessu. Et quid de his Aristoteles?

Hieronymus venerandus scriptor in tertia *Apologia* adversus *Ruffinum*, quædam sibi ab eo ex naturali disciplina ἀπορεῖ, hoc est, inexplicabilia proponi ad solvendum conqueritur: *Ut postquam (inquit) me hæc nescire respondero, tunc tibi liceat de animabus ignorare, & unius rei scientiam, tantarum rerum ignorantie compenses.* Satis perplexa oratio: quæ tamen sic intelligi potest: Quasi ignorante *Ruffino* quiddam controversum de animæ natura, quod *Hieronymus* nosset; vicissim longe plura de rerum aliarum naturis nesciente *Hieronymo*,
Ruffi-